

Afrikanskt budskap

MRA presenterar i Helsingfors även en pjäs med rent afrikansk miljö kring det allmänmänskliga budskapet. "Freedom" är enligt uppgift skriven på sex dagar. Framsprungen ur en ingivelse som dr Buchman fick i Caux den 28 juli i år, skriven av afrikanska medlemmar i MRA:s världsmision som första gången samlades kring arbetet den 29 juli, upplevde den sin premiär den 5 augusti.

Utan tvivel finns det mycket som kan irritera en kritisk betraktare i MRA:s pjäser: de flitigt upprepade propagandistiska slogans, den förändring av människosjälen som på scenen syns försiggå så lättvindigt, utan motstånd — ordet patentfränsning inställer sig lätt i sammanhanget.

Det finns emellertid ett tänkvårt yttrande om MRA:s ideologi: Den är så enkel att också mycket intelligenta människor kan förstå den. Det är inte illa sagt. Och samma sak kan väl sägas om ideologins sceniska budskap. De är så enkla, så schematiserande att mycket enkla människor skall förstå dem, och mycket intelligenta människor. Vi som står nästan mittemellan måste åtminstone vara så intelligenta att vi förstår att ett budskap till hundratusenden inte skall mötas med sofistikerade anspråk. Man kan acceptera budskapet eller inte, men man måste bedöma dess utformning efter den oändligt vidsträckt och varierande publikskala MRA spelar på. I fallet "Freedom" är det dessutom fråga om ren information i komprimerad form — en snabbkurs i afrikanska politiska problem av i dag.

Därför är det väl knappast heller på sin plats med en rent konstnärlig bedömning av "Freedom" och dess framförande. Vi vet att pjäsen är ett inspirerat hastverk, vi vet att den uppförs av idel amatörer, av partiledare, tjänstemän, lärare, kommunal-

De praktfulla färgrika dräkterna är en glädje för ögat i "Freedom".

män, studenter, bankdirektörer, riksdagsmän, som är ute i en ideologisk mission och inte som betalda artister. Vad vi därtill gärna kan veta är att de — här schematiserade — konflikterna och konfliktlösningarna har haft sina motsvarigheter i verkligheten, att det gäller en förenklad skildring av faktiska händelser. Sedan skadar det ju inte att skildringen ges med mycken charm — det lyser igenom att dessa amatörskådespelare är människor med innehåll och personlighet.

Handlingen rör sig i Bokondo, vars premiärminister Adamu har besökt Caux och återvänt med MRA:s idéer om en förändring av mänskohjärtat till absolut ärlighet, absolut renhet, absolut osjälviskhet och absolut kärlek. Han har inlett förändringen i sig själv och i sin familj, och den observeras med förundran av både Bokondos härskare Obong och av övriga politiska ledare. I första akten rullas konflikten upp mellan Mutanda, den radikalt nationalistiska och maktlystna ledaren för partiet Det Nya Afrika, hans partimotståndare Palaver i Afrikas nationella parti, och den europeiska representanten för Imperias förvaltning och de vitas självägna förmynderskap. Både stam- och ras-motsättningar och motsatta ideologier spelar in.

I andra akten möter man Mutanda hemma hos sig, anstiftande en komplot för att stöta Adamus regering och sedermera helt bryta med de vita imperialisterna. Samtidigt kommer MRA:s idéer in i hans hus, genom fru Adamu som visar hans hustru vägen. Och genom sin hustru och sedermera genom den man han velat stöta, Adamu, nås Mutanda sjä. av budskapet, och ger sitt svar. I en stor torgscen förekommer Mutanda de oroligheter han planerat, genom att öppet be sina motståndare om ursäkt. Följden blir allmän försoning, som också omfattar Roland, imperialismens och den vita rasens representant.

Det är enkelt och lättfattligt nog. Inför den fulltaliga (för att inte säga övertaliga) publiken i Svenska teatern — av vilken en stor del simultant kunde följa med pjäsen i svensk eller finsk översättning genom kortvägsmottagare — uppträdde ensemblen efter ridåfallet och presenterades av Mutanda, den nigerianska studentledaren Amata. Och kung Obong, i det civila medlem av lagstiftande församlingen i sitt hemland, presenterade en brittisk parlamentskollega, den icke okända labour-rabulisten John McGovern, som höll ett litet avslutningstal till publiken. Ett tal som onekligen hade ett och annat att säga om styrkan av MRA-övertygelsen.

McGovern har varit politiker i 50 år och medlem av underhuset i 25. Alla dessa år har han bittert kämpat i klasskampen och sett upphovet till

allt ont i världen blott i en enda samhällsklass. Han har suttit fängslad flere gånger, fördrivits ur underhuset flere gånger, avbrutit kungliga tal, lett hungermarscher från Glasgow till London, gett allt för sin socialistiska ideologi. Nu säger han sig

FINLAND - Helsingki

"Hufvudstadsbladet" November 9th, 1955

An inspired piece of work. The conflicts and solutions portrayed in the play are a simplified description of events which have taken place in real life. The African play will give us the answer to the dilemma in the world.